

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felolós szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1903.

XXXII. évfolyam. 200. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre	— — — —	24 kor.
Félévre	— — — —	12 .
Negyedévre	— — — —	6 .
Egy órára	— — — —	2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —		

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Péntek, szeptember 4.

A megoldás felé.

Nagybecskerek, szeptember 4.

(F.) Az ország még mindig kinosan vergődik a kormányválság sulya alatt. Az ellenzéki obstrukcionalisták meglepéssel szemlélhetik akciójuk eme sajnálatos eredményét, a második kormánybuktatást, ameynek megoldása az ellenzéknek hirtelen támasztott követeléseit folytán bizony sulyos és nehéz kérdés.

Bármennyire is elismerhetni, hogy az u. n. nemzeti követelményeknek azon tartható részük is, kétségtelen, hogy annak megvalósítása komoly és alapos megfontolást és nem csekély idővel járó előkészületet igényel. S ezért volt állampolitikai szempontból szerfölött elhibázott lépés az ellenzéknek forszírozó terrorizmusa.

Nem azt akarjuk evvel mondani, hogy a törvényben alappal bíró nemzeti követelmények megvalósítása mellett a közös hadsereg nem tehetné meg ugyanazon szolgálókat, mint jelenleg és bizonyára akkor sem állana mai fejlettsége és harc-képessége színvonalán alul, ha a mai u. n. nemzeti követelmények már 1867-ben megvalósítottak volna; ámde ez nem történt meg s így a közös hadsereg e tekintetben más irányban fejlődött, miért is az u. n. nemzeti követelmények megvalósítása újítás és változás jellegével bír, amit nem elég hazafias hévvel akarni, hanem okosan és előrelátóan kell a gyakorlati életbe átültetni.

Az egész ország megnyugvással látja, hogy e válság megoldása körül a korona éppen evvel az alapossággal és bölcseséggel jár el, amidőn először is a helyzetéről magának a legkiválóbb és a leg-hivatottabb férfiak kijelentései alapján szerzett információt s azután eme kijelentések gondos egybevetése alapján formálja meg ítéletét, amely elhatározását megszabja.

Mig így a korona eljárását csak a legteljesebb megnyugvás figyelmével kísérjük,

ugyanakkor nem zárkozhatunk el annak konstataciója elől, hogy a válság elsimitása körül gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök valóban bámulatos önzetlenséggel és önfeláldozó készséggel jár el. Ez a kiváló államférfiu éppen nem helyezkedik az apres mois le déluye kényelmes álláspontjára, hanem mindent elkövet, hogy utódja pozícióját megkönnyítse és a normális parlamenti rend helyreállítását biztosítsa.

Az ellenzék ma már bizonyára belátja, hogy gróf Khuen-Héderváry Károlyt balul és igazságtalanul ítélte meg.

Csendőrség a rendezett tanácsú városokban.

Felhivatalosan jelentik: Néhány ujság, mint nagy jelentőségű ujtást azt írja, hogy a rendezett tanácsú városokban a rendőri szolgálatot nemsokára a csendőrséggel fogják végeztetni, illetőleg hogy a városok rendőrszemélyzetének csekély létszámát csendőrökkel pótolják s ezek teljesítik mindazokat a teendőket, amelyeket „a bűnvádi perrendtartás nem tart fenn kizárólag a városi rendőrségek számára”. Mint értesülünk, ez a dolog semmiféle ujtást nem jelent. A törvényhatóságok némelyike eddig is nem egy ízben kérte, hogy területén a rendőrségi feladatokat csendőrök által végeztessék. Ez a kérelem ugyszólván kivétel nélkül meghallgatásra is talált, azzal a feltétellel, hogy a szükséges csendőrségnek a kérdéses helyekre történő kirendeléséből fölmerült költségeket az illető törvényhatóság fedezze vagy fedeztette.

A gyalogság kiképzésének reformja. Az új katonai gyakorlati szabályzatot legközelebb végleges életheleptetendő szabályzat 1901. október elseje óta van alkalmazásban a csapatoknál és miután a beérkezett relációk egytől-egyig kedvezőek, a hadvezetőség eihatóra, hogy azeptálja. A különbség a régi és az új szabályzat között a gyalogság kiképzésére vonatkozó instrukciókban van, amelyek egészen a változott taktikai követelményeken alapulnak. Az ujoncok kiképzése is bizonyos nevelési szisztema szerint történik, eltérően az eddigi merevségektől, továbbá több önállóság van biztosítva úgy az egyes csapatparancsnokok, mint a legénység számára is. Általában a formalizmust, amennyire csak lehet, kerülni igyekeznek az új szabályzatban.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken péltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déiben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad. Zuhanyfürdő egész nap.

— **Veni Sancte** . . . Az Isten háza sohasem nyujt kedvesebb és áhitateltőbb képet, mint azon a napon, mikor a sok-sok száz gyermek el jön a templomba, hogy isten áldását kérje le munkájára. Az állami népiskola és a zárda növendékei ma reggel halgattak misét a r. k. plébánia-templomban, melynek elején volt az ünnepélyes „veni sancte spiritus.” A misét Wagner Nándor hitoktató mondotta. Ugyancsak ma reggel volt a veni sancte a kegyesrendi főgimnáziumi templomban is.

— **Kinevezés.** Gausz József kir. ügyészségi irnok halálával a nagybecskereki kir. ügyészségnél megüresedett irnoki állásra a szegedi fő-ügyészség Baumann Albert igazolványos altisztet nevezte ki.

— **Érettségi vizsgálatok a felső kereskedelmi-ben.** A nagybecskereki felső kereskedelmi iskolában a teljes és pótló érettségi szóbeli vizsgálatok szeptember 19-én kezdődnek. Az írásbeli vizsgálatok azonban már a jövő hétfőn, 7-ikén lesznek.

— **Rákóczi-ünnepély az izraelita templomban.** A tanév kezdete alkalmából ma tartott ünnepélyes isteni tisztelettel egyidejűleg hazafias ünnepély színhelye volt a nagybecskereki izraelita templom. A különféle tanintézetek nagyszámu tanulói megható ájtatossággal és a legfeszültebb figyelemmel halgatták az emlékbeszédet, melyet dr. Klein Mór a tanulók felfogásához alkalmazva tartott, történeti hűségben ecsetelvé a helyzetet, melyben az ország a 17-ik század közepéig sínlődött. Megkapó színekkel gazdag korrajzot nyujtott az I. Lipót és Józsefnek a Kolonicsok, Lobkovitzok és Hocherek áldatlan besugásai által befolyásolt kormányzásával, melyen csak a Rákóczi kor halhatatlan hősei, a Beresényiek, a Széchenyi Pálok, a Senyei Istvánok, a Károlyi Sándorok, mindmegannyi fényes alakjai a magyar történelemnek, vörökkel és vagyonokkal példát adva az igazi hazaszeretetnek, tudtak lendíteni. Rodostóban, a hol Rákóczi hamvai nyugosznak, a Fekete tenger hajjainak mormolása tuharsogja a részrehajlás gyűlöletes szavát, mely itt-ott

A „TORONTÁL” tárcája

364.998.

Már teljes egy órája vártam a körut egyik megállóhelyén a Batignolles-Montparnasse-i omnibuszra. Valami különösen fontos hivatalos tárgyalásom volt, aminek emulasztása a legnagyobb kellemetlenségeket hozhatta volna magával, mert a hoszas nélkülızéseköl és takarékoskodásból szerzett kis vagyonkám forgott a kockán. Ám a viszonyaim nem engedik meg, hogy bérkocsit fogadjak és ha megengednék sem fogadtam volna. Ha elgondolom, hogy hány könnyelmű ember, sőt család van, akik bérkocsira költenek, amikor egész Páris omnibuszvonalakkal van át- és át-szelve, különös fogalmat kell alkotnom házias érenyeikről.

Az omnibuszra vártam tehát. Vártam minden hatósági szabályrendelet tiszteletteljes figyelembe vételével, megadva magam az előjárósági végzéseknél, igyekezve, hogy türelmetlenségomb megfélékezve, elnéimtsam magamban ama atavisztikus lázongást, amely már egy órája forr benem és elpirultam amiatt, hogy a köztársasági civilizáció és az általános szavazójog állandó gyakorlása már rég em irtotta ki a barbárság e nyomait. Igenis, igyekeztem, hogy elfojtsam magamban e lázongást, mert egy pillanatig se kételkedjenek benne, én egyike vagyok ama megrajzolhatatlan, bárányszeliidségű vigjátéki alakoknak, (ó kérem, csak mulassanak rajtam zavartalanul!) akiket bátor választópolgároknak és elszánt francia adófizetőknek neveznek és akikkel e kétiabuak legtekéletesebb példányaival rendelkező Franciaország bátran eldicsekedhet lármás idegenek előtt.

Tehát — amint már mondtam — az omnibuszra vártam. A számom 364.998 volt. Szép szám, nem gondolja ön is? És e szerint, ha már a fejembe vettem, hogy várok, két hónap alatt el is kell, hogy érjem a céloamat. A párisi személyszállító-társaság ama kitünő rendszerével, hogy csak három százalékat szállítják az erre váróknak, már tettek eféle meglepő tapasztalatokat. Ujabb megfigyelésekként pedig a következők jegyezhetők fel: Az utakat, amelyeken kerestül halad az omnibusz, a kocsira való várakozás közben rendszerint már lerombolják és újraszabalyozzák, hogy a megérkezésünk után fel sem lelhajjuk a keresett utcát, sem a keresett embereket. Az utóbbiaknak bőségesen volt érkezésük, hogy vagy hosszú gyógyíthatatlan betegségben elpatkoljanak, vagy vagyont szereve, vagy akár esődöt mondva, de mind a két esetben, mint ez már illik, gazdagon és meglegedetten visszavonuljanak a vidékre.

Tehát az omnibuszra vártam. Az eső, északi széltől korbácsolva sűrű, hideg cseppekben zuhogott és mint ezer jégheg tü áttört a ruhán. Leirhatatlan sárban gázoltunk. Tíz percnél egy megtelt omnibusz döcögött el előttünk. Minden kalauz, kocsis és jegyszedő szinte görcsösen meggörbülve nevetett ilyenkor a családott tömegben, amely minden kocsis megérkezésénél az omnibusz hömpölygött, mint a hullámzó tengerár és aztán szorongva visszavonult. Hogy nevezetesen helyzetünk még szembeötlobb legyen, kegyetlen örömmel kiáltották le a vállalat e hatalmas „hivatalnokai”:

— Megtelt!

Néha ugyan ellenvetések is hangzottak fel, de oly bátorlalanul, hogy észrevenni sem volt

érdemes. Mindent egybe vetve, a tömeg magatartása kifogástalan volt, amint ez el is várható jó franciáktól, akik választanak és adót fizetnek.

Egyszer, fején a sütemények valóságos emeletes épületével, egy kis cukrászinas szállott le az omnibusz tetejéről és a következő számot kiáltották ki:

— 66!

— 66! . . . És az enyém 364.998!

Hogy felaranyozott papkáját megillető tiszteletemnek erősebb kifejezést adjak, kalaplevéve, meghajló hátgerinccel megállottam egy ellenőr előtt és megszólítottam:

— Bocsanat, ellenőr ur, az én számom 364.998 . . . Remélhetem, hogy nemsokára feljutok egy omnibuszra?

Amire az ellenőr így felel:

— No persze, atyuskám, feljutat biztosan . . . ugy husvét és pünkösöd között!

És mert olyan látszata volt a dolognak, mintha egy kissé tréfát ünne belőlem, kötelességemnek éreztem, hogy hizelegjek neki és bocsanatkérőn tettem hozzá:

— Ó, én a legkevésbé sem volnék türelmetlen, ellenőr ur, — de valami nagyon fontos találkám van! . . . De az mit se tesz . . . várok én szivesen. . . várok!

Tehát vártam az omnibuszra. A tömeg percről-percre nőtt és már elaraszította az egész körutat, sőt a mellékutakba is betört. A kocsis felé való nagy tolongásban már számos baleset is történt. Hat embert elgázoltak és magam sem tudom, hányan szenvedtek csonttörést. Egy közeli patika zsufólva volt sebesültekkel. Sokan — természetesen a legudvariasabb módon — panaszták el, hogy meglópták őket, kinek a zseborájá,

emlékezeténél fölhangzik s azt elhomályosítani igyekszik. A szózat elénekésével az ünnepély véget ért.

— **A temesvári szeminárium új rektora.** Jelen-tettük nemrég, hogy Dessewffy Sándor megyés püspök Hemmen Ferenc prelátnak kanonokot — saját kérelmére — felmentette rektori állásától és utódjául Sulyok István szentszéki ülnököt, szemináriumi lelkiigazgatót szemelte ki. Sulyok István, mint Temesvárról írják, tegnap foglalta el a temesvári theologia és a Szent Imre finevelde rektori székét, nagy és lelkes óvációk közepette.

— **Magyar konviktusok Szegeden.** Szegedről jelentik lapunknak: Az év elején kétszeresen fogja érdekelni a torontáli közönséget, mily előszeretettel keresik fel a délvidéki, de különösen a torontáli szülők Szeged városát, hogy gyermekeiket itt adják iskolába.

Szegednek 7 konviktusa van. A legrégebbi „Gyertyámos község szegedi konviktusa”, 1890-ben alapította Röser Ádám igazgatója, földbirtokos, azóta 1424 diákja volt. Eddig Kratochwill Péter állami főreáliskolai tanár volt a tanulmányi felügyelője, az idén dr. Varga Gábor hittudor. Gazdasági intézője Krausz Ede. Tavaly 137 bennlakója volt, ugyanannyi van az idén is. A határidő lejártáig 150 tanulót kellett a tulzsfeltség miatt visszautasítani, de a jelen napig ez a szám 200-on felülre is emelkedett.

A „Délvidéki földmivelők gazdasági egyesületének finevelő intézete” 1849-ben alakult. (Ez a Bauernverein konviktusa.) Jelenlegi igazgatója Striegl F. József állami főgimnáziumi tanár. Eddig 1263 bennlakója volt; tavaly 152, az idén 160. Tulzsfeltség miatt 34 tanulót utasítottak vissza.

A „Máv. nevelő tápintézete” évenként 200 növendéket vesz föl. Ezek között átlag 40 évenként a svábgyerekek, a többi az ország számos vidékéről kerül össze. Hönig István igazgató gondos nevelése alá.

A „Tanítóképző-internátus”, melyet Dessewffy Sándor megyés püspök alapított 1893-ban, Galler Kristóf képezési igazgató kipróbált vezetése alatt áll. Eddigi tanulóinak száma 415. Tavaly 62, az idén 75 volt a bennlakója.

Negyedik éve működik a „Gyertyámosi magyar nyelvtanítói egyesület finevelő intézete”. (Szentháromság-utca 9.) Igazgatója Römer Péter csanádgyházmezei áldozár, akinek jelentékeny része van benne, hogy a pángermán akció a délvidék számos községében semmivé törpült. Ez a konviktus is Röser Ádámnak, a nemeslelkű Mecénásnak áldozatkészségét hirdeti. Eddig diákjainak száma 200, tavaly épp úgy, mint az idén 70 a bennlakók száma. Eddig mintegy 50 a visszautasítottak száma s bár a folyamodási határidő még július 10-én lejárt, még mindig vannak jelenkezők.

Erre a nagy népszerűsége való tekintettel alapította a gyertyámosi magyar nyelvtanítói egyesület másik konviktusát (dr. Lippay György állami főgimnáziumi tanár igazgatása alatt), amely már tavaly, az első évben is szűknek bizonyult. Azért a 40 tanuló helyett az idén 80-at vettek föl s még így is vissza kellett utasítani 30-at. (Kossuth-utca 25.)

„Szegedi diák-otthon” címmel külön konviktust nyitott a jelen tanévben Bohn Károly, a

Bauernverein konviktus volt igazgatója, 90 bennlakóval. A sváb konviktusok népszerűségéről tanuskodik, hogy 70 diákjelentkező itt is kiszorult.

Számítva tehát az adatokat, a következő eredményre jutunk. Tavaly 501 volt az internátusban lakók száma, az idén 652, tehát 151-gyel több, amihez hozzávéve a visszautasított 384-et, a délvidékről Szegedre jövő, illetve itt tanuló svábgyerekek számát évenként határozottan lehet ezerre tenni, mert igen sok van elhelyezve egyes családoknál, amint ezt egyébiránt az iskolai értesítők kimutatják.

— **Nagy idők tanuja.** Salczberger Mór 48-as hónap 75 éves korában Nagybecskereken meghalt. Tegnap temették el nagy részvét mellett s a gyászszertartáson dr. Klein Mór főrabbi mondott szép búcsuztatót a nagy idők elhunyt tanuja fölött.

— **A nagyikindai panama.** Ezen a címen ismert nagyikindai fogyasztási adóssikkasztás ügyében, mint a Torontáli Hírlap írja, Jankó Ágoston alispán intézkedése folytán Steinitz Kálmán pénzügyigazgatósági tisztviselő megejtette a 8 év óta felhalmozódott és vizsgálatlanul maradt számadások vizsgálatát s ezt a napokban befejezve, arról hivatalos jelentést tett. A vizsgálat eredménye szerint a hiány háromezer korona, amiért a felelősség Lakovics Dusan főpénztárost terheli, aki ellen a nevezett lap szerint a büntető eljárást megindították, a fegyelmi eljárást pedig a bírói döntésig függőben tartják.

— **Kedélyes estély.** A „Nagybecskereki munkásképző- és társas-egylet” szeptember 6-án (vasárnap) az Ellmer-féle vendéglő helyiségeiben, saját könyvtára javára kedélyes estélyt rendez. Belépő-díj: Személyenként 80 fillér, előre váltva 60 fillér. Jegyek előre válthatók Wehner György üzletében. Az estély 9 órakor kezdődik a következő műsorral: 1. Zeneelőadás. 2. Kuplék. 3. „Nők az alkotmányban.” Vigjáték 3 felvonásban. 4. Zeneelőadás. 5. Tánca.

— **Leugrott a robogó vonatról.** Nagy Péter, a Lázárföld és Szárcsa állomások között lévő Pusztakenderes megállóhely pályára, a napokban tulbugzóságából az állomáson leugrott a robogó vonatról. Az ugrás azonban oly szerencsétlenül történt, hogy Nagy a váltóba ütődött s eszméletlenül terült el a földön. Nyomban ápolás alá vették, de oly súlyos sérülései voltak, hogy két napi kintlódás után meghalt. Tegnap temették el az állomásához legközelebb levő katalinfalvai temetőben, ahová előljáró és társai is elkísérték utolsó útjára. A szerencsétlen után négy kiskorú árva maradt.

— **Varrótű a sörben.** Lugosról írják: Hettfleisch István bécsi katonai élelmezési tisztviselő, ki hivatalos kiküldetésben a városban időzött, végzetes balesetnek esett áldozatul. Hettfleisch ugyanis sörivás közben érezte, hogy egy hegyes tárgy jutott a torkába. Rögtön katonarvoshoz sietett, de az orvosoknak nem sikerült eltávolítani torkából az idegen tárgyat és a szerencsétlen ember két napi irtózatoss szenvedés után meghalt. Boncolása alkalmával egy varrótűt találtak a torkában. A vizsgálatot megindították annak kiderítése végett, hogy miként került a sörbe a varrótű. Hettfleisch 35 éves és két gyermek atyja volt. Holttestét Bécsbe szállították.

Tűzveszedelem Torontálban.

— Saját tudósítónktól. —

— szeptember 4.

Már rámutattunk arra a különös jelenségre, hogy az utóbbi időben Torontálvármegyében gyors egymásutánban, szinte szakadatlanul pusztít a tűzvész. A vármegye minden részéből majdnem naponta kapunk értesítéseket kisebb-nagyobb tüzekről s ezeknek a legnagyobb része gondatlanságból ered. Nem lehet tehát eléggé figyelmébe ajánlani az embereknek, hogy ilyenkor nyári időben kétszeres gondossággal őrkdjenek nemesak a saját maguk, de mások érdekében is a tűzbiztonság fölött. A legújabb tűzveszedelmekről a következőkben számolunk be:

Riadalom Nagybecskereken.

Tegnap délután hat óra tájban megkondukt a nagybecskereki róm. kath. templom tornyában a vészharang s mikor az ijesztő hangokra figyelni kezdett a közönség, nagy riadalom támadt városzerte, mert a lángok hatalmas füstoszloppal a város kellő közepén, tűzbiztonság szempontjából legveszedelmesebb helyén, a Nádor-utcából emelkedtek az égnek.

Az összeszorított szűk utcában, ahol egymás hátán vannak a házak, a tűz nagy veszedelmet jelent s így nem csoda, ha a tűz hírére egyszerre százával tödukt a lakosság a veszedelem színhelyére.

Itt dr. Magyar Károly orvos házából emelkedtek ki a lángok. A ház hátulsó részében levő istállóépület teteje gyuladt ki s néhány perc alatt az egész tető lángban állott. A tűzoltók dicséretes gyorsasággal rögtön a tűznél tartottak s teljes erővel igyekeztek a tüzet lokalizálni. Az épületet nem lehetett megmenteni, ezért a tűzoltók főtörekvése oda irányult, hogy a tűz át ne csapjon a szomszédos házakra. Szerencsére szélesend volt s így a tűzoltók fáradtsága nem veszett kárba s alig egy óra múltán a tüzet eloltották.

A házbelik közül csak dr. Magyar Károlyné volt otthon, akit képzelhetőleg megrémített a tűz, maga a házi gazda pedig a határban levő tanyáján csépettetet s csak este, mikor hazajött érte a szomorú meglepetés, amely ezuttal még aránylag szerencsés kimenetelű volt. A tűz keletkezésének okát nem lehetett még határozottsággal megállapítani. Egyik hír szerint a kocsis okozta volna, aki délután szénát rakva pipált s egy szikra a széna közé eshetett, más hír szerint pedig a ké-ményből támadt volna a tűz. Határozottan azonban egyiket sem lehet állítani.

Nagyikinda veszedelme.

Csak az isteni gondviselés maga és a legönfeláldozóbb emberi munka mentették meg Nagyikindát attól a szomorú végétől, mely másfél évtizeddel ezelőtt, mint az enyészet anygala

kinek a pénztárcája, vagy éppen a zsebkendője kapott lábra. Ripók ifjak szentelen saavakat sugtak az asszonyok fülébe. A nyirkos, hideg szélben vörös orrok indultak utra és szálltak arcerő-arera, mint a méh a virágról-virágra.

Es eközben valami hihetetlen dolog történt. Olyannyira hihetetlen, hogy elmondani sem igen merem. Az omnibusz megjött, — természetesen zsufofva, mint már rendesen. Egy fiatal ember hirtelen áttört a tömegen, felugrott a lépcsőre és bár az ellenőr ordította, szép kedélyesen felmászott az omnibusz imperiálé tet-jére.

— Megtelt! Megtelt! ordította a kalauz, az ellenőr, az ügyeletes és a kocsis.

— Megtelt! Megtelt! bögték az omnibusz-tetön az esernyőjük alatt szorongó utasok.

— Megtelt! Megtelt! süvitette a tömeg, amely rögtön fenyegető magatartást vett fel.

— Nincs joga, hogy idefönt maradjon! Szálljon le!

— Szálljon le! Szálljon le!

— Le vele! Fogjátok meg a lábánál, a gallérjánál, a fülénél fogva! . . .

A kalauz is felkapaszkodott az omnibusz-tetőre és felszólította a fiatal embert, hogy szálljon le. De ez meg se mozdult:

— Nem, nem szállok le . . . Milyen fölirat van az önök omnibuszán? A nagy vörös betűkből azt lehet kiolvasni: Montparnasse-Batignolles. Vagy talán nem?

— Mi köze ennek a dologhoz?

— Már meg fog bocsájtani . . . Ennek igen is van köze hozzá. Az ön omnibusza Batignollesba megy. Ön is odatartok. Az omnibusz elmegey előttem, tehát felszállok reá . . . Hagyjon engem nyugton.

— A kocsi megtelt, maga tevé!

— Mi közöm hozzá? Önöknek monopóliumuk van . . . ez által szerződészerűleg kötelezve vannak, hogy szállítsanak engem és minden emberfiát vonalhálózatuk minden pontjáról. Hogy a kocsijaik megteltek vagy sem, az nem az én dolgom. Intézzé ezt el, amint önnek tetszik. Legyen készenlétben akár tízezer kocsijuk, ha szükség van rá, de engem el kell, hogy vigyenek oda, ahova vonalaik vezetnek. Ez az én jogom. Ragaszkodom hozzá és nem szállok le.

— Ugy, nem szállsz le! — fenyegetőzött a kalauz . . . No, jól van! Majd elválik az rögtön, te piszkofészek!

— Ragaszkodom a jogomhoz . . . Ugy tudom, én nem sértettem meg önt . . . De tegyen, amint tetszik.

— No jól van! Lesz benne részed rögtön, te hülye disznó, te anarkista!

— Le vele! Le vele! Dobjátok le! — zugott a tömeg.

Az ellenőr, az ügyeletes, az omnibusztető, a kocsi belsejének és a környéklő utasainak, továbbá a viharban az omnibuszt megmászott tömeg zajára és a csödület hírére elősiető tizenkét rendőr biztatására a kalauz elszántan vetette magát a fiatal emberre, aki egy pillanat alatt már lerongyolódva, szétlépve, félig vakon és minden oldalról vérezve terült el a kövezeten.

Szenvedélyes tapsorkán követte az igazságszolgáltatás e nemét s a rend eme győzelmét a lázadás szelleme felett. Miután pedig az utasok elfoglalták helyüket, a szociális béke jelképeként, mint az uralkodó igazságszolgáltatás bizonyosságai, tovább dőcögött az omnibusz.

Azóta sikerült megtudnom, hogy a fiatal ember, aki egy pillanatra meg akarta zavarni a mi köztársasági hatóságaink nyugalmát, nem volt francia.

Nem is csodálkoztam rajta. Tudhattam volna rögtön.

Tehát még egyre vártam az omnibuszt.

A találkozó órája rég elmúlt már és egész nyugodtan hazamehettem volna, annál is inkább, mert az eső még megerősödött és én csontig átáztam. De még vártam csupa tiszteletből, csupa hódolatteljes megadásból, annak jeléül hogy én távol tartom magam az efajta elégedetlenkedő viselkedéstől, amire az az idegen fiatal ember vetemedett . . . Láttam az embereket, amikor bementek a kocsmába és láttam még, amikor kijöttek. Láttam az embereket, amikor színházba siettek és láttam még, amikor a színházból hazamentek; láttam, hogy az üzleteket bezárják, a lámpákat eloltják, a kávéházakat becsukják . . . láttam, hogy mind ritkábbak lesznek a gyalogjárók . . . Végre az utolsó omnibusz jött, természetesen most is megtelve!

En csak most határozottam el, hogy hazatérek én is.

Es mialatt a közrend győzelmét oly fényesen megerősítő, örömlökben gazdag nap fölött elgondolkodva hazafelé ballagtam a csöndes utcákon, Georg Auriol szavai jártak folyton eszemben:

„A franciák elfoglalták a bastille-t . . . Az meglehet . . . De hogy a Madeleine-Bastille omnibuszokon helyet foglaljanak maguknak, arra minden bizonynyal képtelenek!”

Hm! Hm! Mit akarhatott ezzel mondani?

Octave Mirabeau.

pusztított végig a városban. Szerdán déli 12 órakor ugyanis a városháza tornyán tüzet jelzett a vészharang. Tomasev Száva IV. negyedbeli háza udvarán lángot fogott az udvarán felhalmozott muhar, szalma és polyva. Még mielőtt a tűzoltóság odaérkezett volna, a tűz átesapott a szomszéd udvarokba s néhány pillanat múlva valóságos lángtengerben állott egy egész házcomplexum, 6 udvarban egyszerre égett a tengernyi szalma, muhar, széna s az összes melléképületek.

A tűz oly irtózatossá gyorsasággal borította el az egész területet, hogy mentésre gondolni sem lehetett, így az önfeláldozással dolgozó tűzoltóságnak és rendőrségnek minden erejével azon kellett igyekeznie, hogy a vész továbbterjedését megakadályozza s így a várost egy nagy katasztrófától megmentsse.

A nagy munkában tüzet fogott a tűzoltóság nagy feckendője is, úgy hogy ezt is csak nagynehezen lehetett megmenteni, számosan égési sebeket szenvedtek. — A tűzoltó-egylet teljes felszereléssel vonult ki, rendelkezésre állott továbbá a város feckendője, a gőzmalom feckendője a megfelelő felszereléssel és kezelő személyzettel, a vasut feckendője s így sikerült délutáni 3 órakor a tüzet lokalizálni, melyet teljesen eloltani azonban csak tegnap éjjel sikerült.

A pusztító elemnek közvetve emberélet áldozata is akadt; a 70 éves Tomasev Alexa a nagy izgalom folytán jajveszékelve összerogyott s egy órára rá meg is halt szívvelhűtésben.

Ujabb tűz Papp Gézánál.

Papp Géza országgyűlési képviselőt is mintha üldöznék az idén a vörös kakas.

Csak nemrégiben volt tűz eleméri birtokán, amikor nagyobb mennyiségű termés égett el, tegnap megint tűz volt nála Aradac és Elemér között levő birtokán.

Délután 4 óra tájban keletkezett a tűz a kazlakba rakott buzák között s csakhamar lángtengerben állott a fölhalmozott élet. A környékbeli községekből gyorsan segítségére siettek a tűzoltók, fáradságuknak azonban csak részben volt eredménye, mert a buzakazlak nagy része elégett.

A tűz keletkezésének okát még nem tudják.

TÁVIRATOK.

A válság.

A miniszterelnök a királynál.

Budapest, szept. 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A király ma délelőtt Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnököt hosszabb magánkihallgatáson fogadta. Politikai körökben azt hiszik, hogy a miniszterelnök kihallgatása alkalmával végleges elhatározás történt volna a válság ügyében.

Ujabb kihallgatások.

A király ma délután ismét több politikust fogadott magánkihallgatáson. Így egy órakor Andrassy Gyula grófot, két órakor Hieronymi Károlyt és három órakor Tisza István grófot fogadta a felség. Függetlenségi körökben ezek a meghívások sehogysem tetszenek.

A berlini nagykövet meghívása.

Szögyényi-Marich László berlini nagykövet Budapestre érkezett. A nagykövet meghívást kapott a királyhoz s ez a meghívás kapcsolatban van a válsággal. Szögyényt a király holnap vagy holnapután fogadja.

Meddig tart a válság?

Politikai körökben élénken kommentálják Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnöknek egy újságíró előtt tett azon nyilatkozatát, hogy 9-ig, míg a király Budapesten marad, talán véget ér a válság. Ezt a nyilatkozatot a politikusok egy része igen bizonytalanul és a helyzetre nézve kedvezőtlenül tartja.

A király Budapesten.

Budapest, szept. 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A király tegnap este fél 8 órakor külön udvari vonaton Bécsből Budapestre érkezett. Eddigi megállapodások szerint a király jövő hét szerdájáig marad Budapesten, a mikor ismét visszautazik Bécsbe.

A katonai mozgalmak.

Budapest, szept. 4. (A „Torontál“ ered. táv.) Felhivatalosan megcáfolják azt a hírt, mintha a budapesti helyőrséget készenlétebe helyezték volna és hogy zavargásoktól tartva, különös intézkedéseket tettek volna az egyes hadosztályoknál. A 31. és 32-ik hadosztály diszpozíciói azért változtak meg, mert ő felsége a hadgyakorlatokról elmaradt. Ami a helyőrségi szolgálat megnagyobbítását illeti, arra nézve konstatálják, hogy a királynak budapesti tartózkodása alatt a helyőrségi szolgálat mindig nagyobb a rendesnél.

A pécsi püspök temetése.

Budapest, szept. 4. (A „Torontál“ ered. táv.) Pécsről jelentik: A pécsi püspök temetésének az idejét csak akkor állapítják meg, ha a holttest Pécsre érkezik. A temetést azonban már ezen a héten nem lehet megtartani s így a püspököt valószínűleg csak hétfőn temetik el.

A londoni nagykövetünk meghalt.

Budapest, szept. 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Deym Ferenc gróf, Magyarország és Ausztria londoni nagykövete tegnap 65 éves korában meghalt. Deym osztrák politikus volt és 1890. óta londoni nagykövet.

A felrobbant magyar hajó.

Budapest, szept. 4. (A „Torontál“ eredeti táv.) A „Vaskapu“ katasztrófájára nézve ma hivatalosan jelentik, hogy a hajón a robbanásnál csak kilencen haltak meg. A társaságnak Lendvay nevű tisztviselője, kiről szintén azt hitték, hogy meghalt, életben van. A robbanás okát még ma sem tudják s a vizsgálat erősen folyik.

Határidő-üzlet.

Budapest, szept. 4. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak kissé csökkentek. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (októberre)	7.41
Buza (áprilisra 1904.)	7.68
Tengeri (májusra 1904.)	5.36
Zab (októberre)	5.41
Rozs (októberre)	6.22

Közgazdaság.

□ Gabonaszállítás a külföldre. A magy. kir. államvasutak igazgatósága közli, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter folyó évi 55496/903. sz. engedélye alapján a Fiuméba, valamint általában a vámkülföldre rendelt gabona szállítmányokat és örleményeket, eltérőleg az üzletszabályzat 56. §. 4. pontja alatti általános határozmányoktól, soronkívül és első sorban fogja továbbítani, míg a magyar bel (Fiumét kivéve) és a magyar osztrák forgalomba, a kocsirakomány teherárakra nézve (élő állatokat és romlandó árukat kivéve) a felvétel és szállítási határidő iránt az üzletszabályzat 55. §. 3. pontját fogja alkalmaztatni. A magy. kir. államvasutak igazgatósága közli továbbá, hogy ugyanezen miniszteri engedély alapján a díjszabásszerű rakodási határidőt mindazon árukra nézve, melyek a mindenkori érvényes díjszabási határozmányok szerint a felek által rakandók ki, vagy be, 9 (kilenc) nappali órára szállította le. Hogy azonban a szállító közbőség ezen utóbbi intézkedés terhére lehetőségek csekély mértékben érezze, intézkedés tétetett, hogy ott, ahol a felek azt kívánják, a ki és berakás a fél költségére és veszélyére a vasut által foganatosíttassék. Végül közöltetik, hogy a gabona, örlemények, élő és romlandó áruk kivételével a vámkülföldre rendelt valamennyi egyéb oly kocsirakomány teherzállítmányok, melyeknek elfuvarozása azonnal nem eszközölhető, a német

vasutegyleti üzletszabályzat 43. § a 5. pontjának értelmében alapján csakis lehető elszállításig való ideiglenes megőrzésre fogadtatnak el. Ezen intézkedések f. évi szeptember hó 3 án lépnek életbe és visszavonásig érvényben maradnak.

Ingatlanok forgalma.

Nagybecskerek város területén 1903. évi augusztus hó 28-tól 1903. évi szeptember hó 27-ig terjedő időszakban a következő ingatlanváltás történt:

Berberszki Zsivan tulajdonát képező 4 hold szántóföldet megvette Turinszki György 2400 koronáért.
Buzits Stevan tulajdonát képező 200 négyszögöl szérűskertjét megvette Kobákov Nikola és Fratuchan Milan 196 koronáért.
Franz J. L. tulajdonát képező 161. sz. házat megvette k. Anna Mariska 16.000 koronáért.
A Nagybecskereki takaré- és előleg-egylet tulajdonát képező 1000 négyszögöl szérűskertet megvette Devits Alexa 400 koronáért.
Buzits Stevan tulajdonát képező 76 négyszögöl házhelyet megvette Kobákov Nika 146 koronáért.
Oldal Antal tulajdonát képező 250 négyszögöl szérűskertet megvette Mutz Lenka 200 koronáért.
Derler József tulajdonát képező 1912. sz. házat megvette Gaszpin Károly és Eva 1600 koronáért.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztek a Nagybecskereken, 1903. évi szeptember hó 4-én megtartott heti vásár alkalmával:

Buza	50 kilogramm	7.—	korona
kétszeres		6.70	
rozs		6.20	
árpa		4.60	
zab		6.—	
kukorica		6.30	
repce		10.—	
széna I.		3.—	
II.		2.50	
szalma I.		1.50	
II.		1.—	
burgonya 50		1.20	
marhahús I. 1 kilogr.		1.04	
II.		0.95	
borjú hús		1.20	
disznó hús		1.12	
juh hús		0.80	
zsir		1.80	

Nyiltér.*)

1 pohár Rohitschi „Templom-forrásvíz“ vizelethajtó, étvágygerjesztő hatású és elősegíti az anyagcserét.
A „Styria-forrásvíz“-nek hatása ugyanaz, csak erősebb.
Magyarországi főraktár:
Hoffmann Józsefnél Budapest, Báthory-utca 8.
(701/a-1.1)

* Az e rovat alatt közöltéket nem vállal felelősséget a szerk.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1903. május hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibánáról és Temesvárról: este 7 óra 15 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.
Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 40 p.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibánára: reggel 3 óra 33 p.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

Perlasz község előjáróságától.

1423. sz. 1903.

703-2.2

Hirdetmény.

Perlasz község rendőrségénél a rendőrőrmesteri állás megüresedvén.

A rendőrőrmester évi fizetése 800 korona, loátalány 400 korona és ruházat.

Felhívják mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a következő okmányokkal felszerelt 1 kor. bélyeggel ellátott kérvényüket alólírott községi jegyzőnél f. évi szeptember hó 20-áig benyujtsák:

a) hogy védkötelezettségének megfelelt;

b) keresztlevél, erkölcsi és orvosi bizonyítvány, azonkívül igazolni tartozik, hogy a szerb nyelvet bírja és a magyar nyelvet szó és írásban teljesen bírja és hogy az előírt írásbeli teendőket önállóan végezni képes;

c) előnyben részesülnek az 1873. évi II. t.-c. által kedvezményezett altisztek és kiszolgált állami csendőr altisztek.

Kelt Perlaszon, 1903. évi augusztus hó 27-én.

Vuchetich Árpád,
jegyző.

78747/903. számhoz. Magyar kir. államvasutak.

Pályázati hirdetés.

Az alólírt igazgatóság a m. kir. államvasutak részére jövő 1904. évben és 1905., illetőleg 1906. év december hó 30-ig felmerülő üvegáruk, nevezetesen: kocsilámpa, irodalámpa, ernyők, lámpa hengerek, üvegcsövek, kocsitűkrök, valamint egyéb üvegtáblák szállítását biztosítani szándékozáván, ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A kiírt tárgyat képező fentnevezett üvegárukat előtűntető I. II. és III-mal jelölt jegyzékek, melyek egyszersmint ajánlati mintául szolgálnak, valamint a szállításokra vonatkozó részletes módozatok valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők és a magyar kir. államvasutak igazgatósága anyag- és leltárbeszerzési (A.III.) szakosztályánál (Budapest Andrásy-ut 73. sz. II. emelet 40. ajtó szám) ingyen kaphatók.

A szabályszerűen kiállított egy koronás m. kir. okmánybéllyel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb *folyó évi szeptember hó 29-iki déli 12 óráig* a m. kir. államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályában átadandók, illetőleg postá útján odaküldendőek és a boríték ezen küccimmel látandó el:

Ajánlat üvegáruk szállítására 78747/903. A/III. számhoz.

Bánatpénzül az ajánlott üvegáruk egy évi értékének 5%-a készpénz vagy állam letételekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb f. évi szeptember hó 28-iki déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál leteendő.

Később benyújtott ajánlatok, valamint olyanok, melyek nem pontosan és részletes módozatok betartása mellett állítatnak ki, végül olyanok, melyek után bánatpénz nem tétetett le, figyelembe nem vétetnek.

Budapest, 1903. augusztus hóban.

(3.2) Az igazgatóság.
(Utánnomás nem díjazatik.)

1035. sz. 1903.

707-1.1

Közgyűlési meghívó.

A pancsova—kubini ármentesítő és belvizeszabályozó társulat 1903. évi szeptember hó 14-én d. e. 1/2 10 órakor a „Weisz“-szálló kistermében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre az összes érdekeltek ezennel meghívattak.

Tárgysorozat:

Határozathozatal az iránt, hogy a miniszteri biztosi megbízás lejártával a miniszteri biztosság meghosszabbítása, vagy az önkormányzat visszaállítására kérelmezesség-e? ezt követőleg esetleg a társulati választmány megválasztása.

Pancsován, 1903. szeptember hó 1-én.

A miniszteri biztos ur ó méltósága megbízásából:
Pancsova—kubini ármentesítő és belvizeszabályozó társulat igazgatósága:

Ulmer József,
igazgató-mérnök.

Pancsovai főszolgabírósgától.

4684. szám 1903.

708-2.1

Pályázati hirdetés.

Az üresedésbe jött Franzfeld községi szülésznői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állással a következő javadalmasok vannak egybekötve, és pedig: évi 120 kor. fizetés, mely összeget 1/4 évi utólagos részletben kap a községi pénztárból, ezen kívül a vagyonosoktól minden születés után 2 kor. jár; a vagyontalanoknál pedig díjtalanul köteles segédkezni.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a megyei szabályrendeletben előírt képesítést és eddigi működésüket igazoló bizonyítvánnyal felszerelt kérvényüket 1903. évi szeptember hó 30-ig alólírott hivatalnál nyujtsák be, mert a később beérkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Az állás választás útján lesz betöltve. Pancsován, 1903. évi szept. hó 2-án.

Dr. Gyertyánffy,
főszolgabíró.

UJDONSÁG!
Ecet-essencia, valamint
== uj ecet. ==

A legjobb és legkedveltebb ecet az ételek besavanyításához a kellemes íze végett. Szép tiszta fehér színű és nem festett, mint a legtöbb ecet. Főelőnye még az is, hogy ezen ecettel besavanyított uborkák és paprikák nem puhulnak meg, hanem keménységüket megtartják és nem penészednek.

Ára
literenként:
az uj ecet-lényeg 12 f.
az uj ecet 6 fillér.

Az ismétlárúsítóknak
olcsóbban számítom.

Kapható
Gligorijevity
Jóca,
liszt- és
fűszerkereskedőnél
Nagybecskerek.
Buzatér.
(635-13.9)

120.576/903. számhoz.

M. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetés.

A m. kir. államvasutak igazgatósága az 1904. évben szükséges 21000 q. kőolaj szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az ivenkint egy koronás okmánybéllyel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb 1903. évi szeptember hó 25-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak igazgatóságának anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál benyújtandók vagy postán oda beküldendőek.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott anyag értékének 5%-a legkésőbb 1903. évi szeptember hó 24. déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapesti központi főpénztáránál leteendő.

Szállításra nézve mérvadóak és kötelezők a 122.291/96. sz. általános szállítási és a kőolajra vonatkozó 39.986/92. sz. különleges feltételek.

A pályázatra, valamint a szállításra vonatkozó egyéb részletes módozatok az ajánlati felhívásban foglaltatnak, mely az igazgatóság anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál, valamint az üzletvezetőségekénél és a hazai kereskedelmi és iparkamaráknál betekinthező.

Ezen ajánlati felhívás az ajánlatot tenni szándékozóknak a fentnevezett anyag- és leltárbeszerzési szakosztály által ingyen adatik ki, vagy kívánságra postán megküldetik.

Budapest, 1903. augusztus hóban.

(3.2) Az igazgatóság.
(Utánnomás nem díjazatik.)

HIRDETÉSEK
FELVÉTELNEK A
„TORONTÁL“
KIADÓHIVATALÁBAN.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.

Perlasz község előjáróságától.

1267. ki. szám 1903.

704-2.2

Árlejtési hirdetés.

Perlasz községe egy vágóhidat 1248 korona 37 fillér költségleíránnyal felépíttetni szándékozik ezen munkálat biztosítása végett folyó évi szeptember hó 15-én délelőtt 9 órakor Perlasz községházánál szóbeli versenytárgyalás fog tartatni.

Melyre vállalkozni kívánók ezennel meghívattak azzal, hogy a szóban forgó munkálatokra vonatkozó tervek és feltételek alólírott jegyzőnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Perlaszon, 1903. évi szeptember hó 1-én.

Vuchetich Árpád,
jegyző.

24261/I. szám.

Magyar kir. államvasutak.
Üzletvezetőség Arad.

Pályázati hirdetés.

Kizárólag alvincs—nagyseben—nagyseben—fogarasi—olhid—vöröstoronyi és nagyseben—nagydisznói összesen 197 kilométer hosszú vonalain használatban levő összes szolgálati óráknak 1904. évi január hó 1-től számított 3 éven át jó karban tartása, javítása és szabályozása iránt ezennel pályázatot hirdetünk, minélfogva felhívjuk a pályázni kívánó és iparendelőlyvel bíró órasókat, hogy 1 koronás bélyeggel ellátott és „Ajánlat a pályáórák jókarban tartására 24261/1903. szhoz” feliratu, borítékba zárt ajánlatokat lepecsételve f. évi október hó 13-án déli 12 óráig a magyar kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének általános igazgatási (I.) osztályánál nyujtsák be.

Bánatpénz fejében 100 kor., azaz száz korona készpénzben vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb f. évi október hó 12-ének déli 12 óráig alólírott üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál Aradon leteendő.

A szerződési feltételek alólírt üzletvezetőség I. osztályánál a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők, illetve kívánára postán megküldetnek, feltételezzük tehát ajánlattevőkről, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A pályáórási székhely Nagy-Szeben, vagyis az illető óras, ki e teendőket megbízatik, köteles Nagy-Szebenben lakni, illetve ott üzletet tartani.

Az ajánlatok feletti határozathozatal az ajánlatok felbontásától számított 14 nap alatt várható, míg a letett bánatpénz ezen határidő után 8 napon belül fog kiutaltatni.

Az ajánlattevők ajánlatukkal az azok fölött hozandó végleges határozat hozataláig kötelezettségben maradnak s azokat nem vonhatják vissza, visszavonása a bánatpénz elvesztését vonja maga után.

Arad, 1903. augusztus hóban.

3-1 Az üzletvezetőség.
(Utánnomás nem díjazatik.)

24052. szám. I.

Magyar kir. államvasutak
üzletvezetősége Aradon.

Pályázati hirdetés.

A magyar kir. államvasutak Gyulafehérvár állomásán levő buffet bérletére ezennel zárt ajánlati pályázat hirdettetik. A bérlet 1904. évi január hó 1-ével kezdődik és tart az időponttól számított öt éven át, vagyis 1909. évi december hó 31-ig.

A bérleti feltételek, valamint az ételek és italok árjegyzéke az alólírott üzletvezetőség I. osztályában a rendes hivatalos órák alatt hétköznapokon d. e. 8 órától d. u. 2 óráig megtekinthetők, vagy kívánatra postán megküldetnek, miert is az ajánlattevőkről feltételezzük, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Az 1 koronás bélyegű és „Ajánlat gyulafehérvári buffet bérletére a 24052/1903. számhoz” felirattal ellátott, borítékban zárt, lepecsételt s két tanu előtt aláírt ajánlatok a vonatkozó okmányokkal (erkölcsi bizonyítvány, iparendelőly stb.) együtt 1903. évi szeptember hó 29-én déli 12 óráig az alólírott üzletvezetőség általános I. osztálya főnökénél nyujtandók be.

Bánatpénz fejében 100 kor., azaz száz korona készpénzben vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb 1903. évi szeptember hó 29-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtőpénztáránál leteendő.

A bánatpénz letétele az ajánlatban megemlítendő, de a letétről nyert pénztári letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Aradon, 1903 augusztus hóban.

(3.2) Az üzletvezetőség.
(Utánnomás nem díjazatik.)